

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “พุทธทำนาย : สารัตถะและการสืบทอด” มุ่งศึกษาวรรณกรรมพุทธทำนายฉบับที่พบในภาคใต้ ประเด็นที่ศึกษาคือ หน้าที่และบทบาท สารัตถะที่ปรากฏในวรรณกรรม และการสืบทอดวรรณกรรม กระบวนการศึกษาเพื่อให้ได้คำตอบดังกล่าว เริ่มจากสำรวจข้อมูลวรรณกรรมพุทธทำนายในพื้นที่ภาคใต้และหมู่บ้านชาวมาเลเซียเชื้อสายไทในรัฐเกดะห์ ประเทศมาเลเซีย เป็นเบื้องต้น ต่อจากนั้นศึกษาใน 3 ประเด็นหลัก โดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร และสัมภาษณ์ผู้รู้เพิ่มเติม ข้อมูลจากการศึกษาวิเคราะห์นำเสนอด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

วรรณกรรมพุทธทำนายที่นำมาศึกษา จำนวน 14 ฉบับ จำแนกตามเนื้อหาได้เป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรก เป็นพุทธทำนายที่มีสาระเกี่ยวกับความฝันและการทำนายฝันของพระเจ้าปเสนทิโกศล กลุ่มสอง เป็นพุทธทำนายที่แทรกอยู่ในวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้เรื่อง พระเจ้าห้าพระองค์ และกลุ่มสาม เป็นพุทธทำนายที่ได้เค้าเรื่องจากศิลาจารึกในประเทศอินเดีย

วรรณกรรมพุทธทำนายมีหน้าที่และบทบาทในด้านการสั่งสอน ให้คติชีวิต และปลูกฝังความศรัทธาในศาสนา ให้การศึกษา มีความสัมพันธ์กับงานศิลปะ และใช้เป็นเครื่องปลอบประโลมใจ วรรณกรรมแต่ละฉบับที่ใช้ศึกษามีสาระดังกล่าวแตกต่างกันมากน้อยขึ้นอยู่กับผู้แต่งต้องการเน้นเรื่องใด ด้านการสั่งสอน ให้คติชีวิตและการปลูกฝังความศรัทธาในศาสนา รวมทั้งด้านการให้การศึกษา ได้นำหลักธรรมต่างๆ มานำเสนอ อาทิเรื่อง อนิจจัง กรรม กุศลกรรมบถ ทศพิธราชธรรม อปริหานิยธรรม ชันดิธรรม เมตตธรรม ฯลฯ อีกทั้งหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตคือ การสร้างบุญกุศล การฟังเทศน์ ฟังธรรม การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้อาวุโส เป็นต้น ด้านความสัมพันธ์กับศิลปะ วรรณกรรมพุทธทำนายอยู่ใน 2 ฐานะคือ วรรณกรรมและจิตรกรรม ในฐานะวรรณกรรมเป็นบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองที่แต่งสร้างขึ้นด้วยศิลปะแห่งการแต่ง มีเนื้อเรื่องดลใจให้เกิดความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ โดยที่ผู้แต่งเลือกสรรคำ เรียบเรียงคำ และใช้กวีโวหารที่เหมาะสมกับเนื้อหา ในฐานะจิตรกรรม มีผู้ถ่ายทอดพุทธทำนายทั้ง 16 ประการ เป็นภาพเขียนทั้งเป็นภาพประกอบในหนังสือและเขียนภาพประกอบเมรุในโอกาสพระราชทานเพลิงศพพระภิกษุ ส่วนด้านการปลอบประโลมใจ วรรณกรรมพุทธทำนายได้ให้ความหวังหรือทางออกในภาวะของสังคมที่เปลี่ยนแปลง และก่อให้เกิดวิกฤตต่างๆ ว่า ควรมีความเข้าใจเรื่องกฎแห่งกรรม ควรศึกษาหลักธรรมและปฏิบัติธรรม ละบาปทั้งปวง ตั้งมั่นในศีลสัตย์ ชีวิตจะพบกับความสุข และจะพบกับโลกพระศรีอารีย์

วรรณกรรมพุทธทำนายมีสารัตถะสำคัญคือ ความเชื่อและความศรัทธาในพระพุทศศาสนา การอยู่ร่วมกันต้องมีแบบแผนของพฤติกรรมที่เป็นมาตรฐานในสังคม สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงมีส่วนอย่างสำคัญทำให้ศาสนาเสื่อม สาระพุทธทำนายเรื่องสัตว์อันตราย ความเชื่อเรื่องพระศรีอารีย์ สาระเกี่ยวกับจริยธรรม และสาระเกี่ยวกับภูมิปัญญา สารัตถะดังกล่าวประมวลอยู่มากร้อย

ในวรรณกรรมพุทธทำนายแตกต่างกันแต่ระดับ แต่สรุปได้ว่า ความเชื่อและความศรัทธาในพุทธศาสนามี 2 ระดับคือ เข้าใจหลักพระพุทศศาสนาตามหลักแห่งกรรมและอนิจจัง และยังไม่เข้าใจแก่นสารของพุทธศาสนาที่แท้จริง เนื่องจากมุ่งที่ศรัทธา มิได้มุ่งที่หลักเหตุผลหรือปัญญา ด้านการอยู่ร่วมกันต้องมีแบบแผนของพฤติกรรมที่เป็นมาตรฐานของสังคม ได้เน้นถึงค่านิยม อุดมการณ์ คุณธรรมและบรรทัดฐานทางสังคมที่เป็นแนวปฏิบัติ ด้านการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ส่งผลให้ศาสนาเสื่อม เน้นถึงการเปลี่ยนแปลงที่พระราชา พลเมือง ผู้วินิจฉัยคดี พระภิกษุ ฯลฯ ประพฤติไม่เป็นธรรมชาติการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต จึงส่งผลให้สังคมเสื่อมโทรม ในส่วนที่เกี่ยวกับสัตว์อันตรายได้นำเสนอให้เห็นว่าพระพุทศศาสนาจะค่อยๆ เสื่อมลงตามลำดับคือ เริ่มจากภิกษุณีอันตราย ฆราวาสอันตราย ปิฎกไตรอันตราย ชุมนุกิจอุโบสถอันตราย ความเป็นสงฆ์อันตราย สงฆ์อันตราย และพระบรมสารีริกธาตุอันตราย อันตรายดังกล่าวเป็นไปครบทั้งเจ็ดประการเมื่อพระพุทศศาสนาล่วงแล้ว 5,000 ปี ต่อจากนั้นมีความเชื่อว่าจะเป็นยุคของพระศรีอารีย์ ซึ่งเป็นยุคตอบแทนผลของผู้ประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม สำหรับสารัตถะด้านจริยธรรม ได้นำเสนอจริยธรรม 2 ระดับคือ ระดับผู้ครองเรือน และระดับผู้สละบ้านเรือน โดยครอบคลุมถึงคุณธรรมเกี่ยวกับความเมตตากรุณา ความกตัญญู ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ฯลฯ ส่วนสารัตถะด้านภูมิปัญญาชี้ให้เห็นว่าวรรณกรรมพุทธทำนายเป็นการเชื่อมโยงภูมิปัญญาเดิมกับภูมิปัญญาใหม่เข้าด้วยกัน โดยที่ผู้แต่งนำเรื่องเดิมมาจากแหล่งต่างๆ ด้วยการสรรมาแต่งสร้างขึ้นมาใหม่ ให้เชื่อมโยงกับปัจจัยใหม่ แล้วขยายอรรถเชิงวิจารณ์ ท่วงดิงเพื่อประโยชน์ทั้งต่อสังคม และการทำนุบำรุงวัฒนธรรม

ในส่วนของการสืบทอดวรรณกรรมพุทธทำนาย พบว่า มีการสืบทอดด้วยการเก็บรักษา ต้นฉบับวรรณกรรมเก่า การคัดลอกต้นฉบับต่อๆ กันมา การสวดหนังสือ การเล่าเรื่อง และการเทศน์ เหล่านี้เป็นการสืบทอดที่มีมาแต่เดิม อันเป็นช่วงก่อนการพิมพ์แพร่หลาย เป็นการกระทำเพื่อเรียนรู้ และถ่ายทอดเรื่องราวเพื่อสืบต่อให้คงอยู่ สำหรับการเล่าเรื่องและการเทศน์ยังคงมีอยู่จนถึงปัจจุบัน แต่ก็อยู่ในวงจำกัด ส่วนการแต่งสร้างขึ้นมาใหม่ การพิมพ์เผยแพร่และการถ่ายทอดผ่านงานศิลปะด้านจิตรกรรมเป็นการดำเนินการอย่างกว้างขวางภายหลังที่มีการพิมพ์แพร่หลายในภาคใต้ สำหรับปัจจุบัน การพิมพ์เผยแพร่มีบทบาทในการสืบทอดมากที่สุด

Abstract

Research entitled “the Predictions of the Lord Buddha: Essence and succession aims at studied Buddhist literatures appeared in the South in the following topics: duty and role, it’s essences as appeared in the literature, and succession of the literature. The studies methods start with explored data of the predictions of the Lord Buddha’ s that appeared in the South of Thailand and Malaysian’s villages with Thai lineage in Kedah of Malaysia. Then studies these data in 3 main topics with these methods: document research, and in-depth interview. The analytic result of the research presents in descriptive analysis.

There are 14 copies of the literature studied in this research with 3 main substances: 1) the predictions of the Lord Buddha about dream and oneiromancy of king Pasendikosala, 2) the predictions of the Lord Buddha as appeared in local literature in the South; the 5 Gods, and 3) the predictions of the Lord Buddha from stone inscription of India.

The predictions of the Lord Buddha has its role and duty as teaching, life coaching, and inspiration of faith in Buddhism. In education, it related to art and to console people. Each literature has different substances depended on the author. In teaching, it coaches us how to live and implant faith in Buddhism, and there appeared many Buddhist doctrines such as Impermanent, Kamma, the tenfold way of good action, the tenfold code of the king, Aparihaniyadhamma, Tolerance, Loving kindness, and so on. Moreover, it also gives the live conduct i.e, doing good action, listen to the religion’s teaching, obey the words of the elder, and so on.

The connection with art has 2 roles i.e., as literature and painting. Literature role, it has both prose and poem with beautifully compose. It also give inspiration in thought and sensation with suitable words, arrangement and poetic rhetoric. In painting, there are painters painted the 16 predictions in painting, illustration, and painting in the cremation crematory for the monks. In consolation, it gives hope or solution in social changing condition which caused crisis by pointing people to have right understanding in the Law of Kamma, doing both study and practice Dhamma,

abstaining from doing all bad actions, keep the 5 precepts, these would lead to the happiness life and would be reborn in the next Buddha' s world.

The essence of the predictions of the Lord Buddha are: believe and faith in Buddhism, living together in society must have law of conduct, society changing condition pay important role in the decline of Buddhism. However, there are less mentioned about the prediction of decline of Buddhism, the believe in the next Buddha, ethic, and local wisdom. The predictions of the Lord Buddha each copy predicts differently, which may be assume as follows: there are 2 levels in belief and faith in Buddhism i.e., understanding Buddhism as law of Karma and impermanence, but could not understand the core teaching of Buddhism since the faith was without wisdom. Living together in society should have law of conduct that stress on social value, ideal, moral and social practical standard.

The social changing conditions that cause decline of Buddhism stress on the changing of the King, citizen, judge, monk, and so on. Moreover, the immoral actions, leading life without using Buddhist teaching cause decline of society. In addition, the predictions of the Lord Buddha also mentioned the decline of Buddhism starts with the lost of Bhikkhuni, the lost of Aranthood, the lost of the Tripitaka, the lost of religion activities in the temple, the lost of monkhood, the lost of monk, the lost of the relics of the Lord Buddha. These 7 lost would appear when Buddhism enter 5,000 B.E., then follow with the next Buddha era. This era is the era that rewarded those who behave morally. There also mentions the essence of moral with 2 levels: householder, and monk stressed on loving-kindness, gratefulness, sacrifice, responsibility, faithfulness, justice, and so on. The essence of the book on local wisdom stresses on the relationship between elder wisdom and new wisdom. The authors brought stories from many sources and then created new stories that connected new factors, expanded its essence critically, and dissuade for the benefit of the society and preserve the cultures.

Moreover, the succession of the prediction of the Lord Buddha also appeared that it was succeed through the preservation of the manuscript, copy of the manuscript continually, chanting the book, story telling, chanting. These methods preserve the book before the publishing time for both studying and past on the

stories as well. However, story telling and story chanting still do these days but limited to some group. The creation of new story, publishing, and painting continue widely after printing has been widespread in the South. At the present, printing takes an important role in succession of the book.